

EYVAH! Soruları

 Biyonik
Akademi

En son 15.09.2026
Tarihinde Güncellenmiştir
Seri Kodu: Aile Eğitimi-1

Aile Eğitim Kılavuzu

EYVAH! KORKULARLA YÜZLEŞME VE BİYONİK KULAK REHBERİ

(Tanı Şokundan Günlük Yaşam Krizlerine: Ebeveynler İçin Soğukkanlı Eylem Haritası)

BİYONİK KULAKLI ÇOCUKLAR DERNEĞİ

SESSİZLİKTEN SESLERE: BİYONİK KULAK (KOKLEAR İMPLANT) VE
İŞİTSEL İMPLANTLAR MASTER AİLE REHBERİ

📌 ÖN SÖZ VE DERNEK MESAJI

"Biyonik Kulaklı Çocuklar Derneği olarak, ilk tanı anının kafa karışıklığından ameliyat sürecine, ilk ses gününün heyecanından okul yıllarındaki başarılarla kadar biyonik kulak maratonunun her bir adımı için sahadan edindiğimiz tüm medikal, hukuki ve pratik tecrübeleri bu rehberde bir araya getirdik."

Sevgili Anne ve Babalar,

Kucağınızdaki evladınızın işitme kaybı olduğunu öğrendiğiniz o ilk gün hissettiğiniz şok, korku ve çaresizlik son derece doğaldır. Ancak bilin ki **asla yalnız değilsiniz**. Günümüzün gelişmiş tıp dünyası, biyonik kulak teknolojisi, 1-3-6 kuralı ve profesyonel rehabilitasyon yöntemleri sayesinde eğer çocuğumuzun ek bir engeli yoksa ve aileler olarak süreci bilinçle takip edersek, çocuklarımız sadece "anne, baba" demekle kalmıyor; şarkılar söylüyor, enstrüman çalıyor ve okul kürsülerinde özgüvenle şiirler okuyorlar.

📖 İÇİNDEKİLER TABLOSU

- **BÖLÜM 1:** Zamanla Yarış: 1-3-6 Kuralı ve Erken Teşhis
- **BÖLÜM 2:** İşitme Cihazı ile İlk Tanışma ve Ev Akustiği
- **BÖLÜM 3:** Biyonik Kulak (Koklear İmplant) Nedir ve Faydaları Nelerdir?
- **BÖLÜM 4:** Ameliyat Öncesi Hazırlık, Aşı Protokolü ve Hastane/Cerrah Seçimi
- **BÖLÜM 5:** İlk Ses Günü (Aktivasyon), Haritalama ve Cihaz Reddi Yönetimi
- **BÖLÜM 6:** İşitsel Beyin Sapı İmplantı (ABI) Özel Rehberi
- **BÖLÜM 7:** Bürokratik Labirent: ÇÖZGER, RAM ve 2026 Rehabilitasyon Standartları
- **BÖLÜM 8:** Raporlar, Reçeteler, SGK Ödemeleri ve Dilekçe Şablonları
- **BÖLÜM 9:** Biyonik Sorunlar ve Acil Durum Rehberi (Eyvah! Ne Yapmalıyım?)
- **BÖLÜM 10:** Sessizlikten Sese İlham Veren Yaşanmış Hikayeler

🏛️ BÖLÜM 1: ZAMANLA YARIŞ VE ERKEN TEŞHİSİN BİYOLOJİK ÖNEMİ

Bebeklerin beyin gelişimi (nöroplastisite), doğdukları andan itibaren en yüksek seviyededir. Beyindeki işitme merkezinin gelişebilmesi için dışarıdan elektriksel veya akustik ses uyarısı alması zorunludur. Eğer bu uyarı beyne gitmezse, beyin o bölgeyi köreltir ve görme gibi diğer duylara tahsis eder.

🕒 1-3-6 Kuralı Nedir?

- **1. AY:** Doğumdan sonraki ilk 1 ay içinde hastanede Yenidoğan İşitme Tarama Testi (OAE) tamamlanmalıdır.
- **3. AY:** Taramadan kalan veya şüpheli görülen bebeklerin en geç 3. ayın sonuna kadar tam teşekküllü bir klinikte Klinik BERA (ABR) testi ile kesin tanısı konulmalıdır.
- **6. AY:** Tanı alan bebeğe en geç 6. ayın sonuna kadar uygun güçte bir işitme cihazı takılmalı ve İşitsel-Sözel Terapi (AVT) başlatılmalıdır.
- **12. AY:** Tıbbi gereklilik halinde koklear implant (biyonik kulak) ameliyatı 12. ay civarında gecikmeden yapılmalıdır.

BÖLÜM 2: İŞİTME CİHAZIYLA UYUM VE EVDE DOĞAL AKUSTİK

1. İşitme Cihazıyla İlk Tanışma

- **Canı Acır mı?:** Bebek kulak kalıpları yumuşak silikondan üretilir, can acıtmaz.
- **Kabul Protokolü:** Cihaz takmayı sevgi rutini haline getirin. Sabah uyanır uyanmaz yatakta şarkı söyleyerek takın. Çıkardığında kızmadan, dikkatini başka bir nesneye çekerek nazikçe geri takın. Uyanık olduğu her an cihaz kulakta kalmalıdır.

2. "Ses Çorbasına" Son Verin

İşitme cihazları ortamdaki her sesi eşit yükseltir. Evde televizyon, süpürge veya aspiratör açıkken konuşulanlar çocuk için anlaşılabilir bir gürültüye dönüşür.

- Konuşurken televizyon ve arka plan gürültülerini kapatın.
- İletişim mesafenizi **30-50 cm** aralığında tutun ve göz hizasına inin.

BÖLÜM 3: BİYONİK KULAK NEDİR VE FAYDALARI NELERDİR?

Biyonik kulak (koklear implant); hasarlı iç kulak tüylü hücrelerini baypas ederek doğrudan işitme sinirine elektriksel uyarılar gönderen yüksek teknoloji bir tıbbi cihazdır.

Biyonik Kulağın 8 Temel Faydası:

1. **Net İşitme:** İleri ve çok ileri derece kayıplarda seslerin doğal ve anlaşılır iletilmesini sağlar.
2. **Hayati Güvenlik:** Korna, zil, siren gibi tehlike uyarıcı çevresel seslerin duyulmasını sağlar.
3. **Dil ve Konuşma Becerisi:** Akranlarıyla eş zamanlı konuşma ve kelime haznesi gelişimini mümkün kılar.
4. **Gürültüde Ayırt Etme:** Gelişmiş filtreleme ile sınıf ve kalabalık ortamlarda konuşmaları odaklar.

5. **Sosyal Entegrasyon:** İçe kapanma, özgüven kaybı ve yalnızlık hissini ortadan kaldırır.
6. **Bağımsız Yaşam:** Bireyin kendi ayakları üzerinde durabilmesini sağlar.
7. **Akademik Başarı:** Çocukların kaynaştırma sınıflarında dersleri rahatça takip etmesini sağlar.
8. **Ömür Boyu Teknoloji:** Güncellenebilir işlemci yazılımları ile uzun vadeli konfor sunar.

BÖLÜM 4: AMELİYAT ÖNCESİ HAZIRLIK VE KLİNİK SEÇİMİ

Pnömonokok (Menenjit) Aşı Protokolü

İç kulağa yerleştirilen implant nedeniyle menenjit riskini sıfıra indirmek adına, ameliyattan en az **2 hafta önce** İlçe Sağlık Müdürlükleri veya Aile Sağlığı Merkezlerinde Pnömonokok aşı takvimi tamamlanmalıdır.

Cerrah ve Hastane Seçim Kriterleri

- **Otoloji ve Nörotoloji Uzmanlığı:** Cerrahın kafa tabanı ve iç kulak cerrahisindeki vaka tecrübesi sorgulanmalıdır.
- **İntraoperatif Odyoloji (NRT/NRI):** Ameliyat esnasında elektrotların siniri uyardığını test eden odyologun ameliyathanede bulunması şarttır.
- **Yoğun Bakım ve Donanım:** 3. Basamak Eğitim Araştırma ve Üniversite Hastaneleri tercih edilmelidir.

BÖLÜM 5: İLK SES GÜNÜ, HARİTALAMA VE CİHAZ REDDİ YÖNETİMİ

- **İlk Açılış (Aktivasyon):** Ameliyattan 3-4 hafta sonra dikişler iyileşince yapılır. Çocuk ilk seste ağlayabilir veya tepkisiz kalabilir; iki tepki de normaldir.
- **Haritalama (Fitting):** Odyolog ses seviyelerini kademeli olarak yükseltir. İlk aylarda sık haritalama kontrolleri yapılır.
- **Cihaz Reddi ile Mücadele:** Güç savaşına girmeyin. "Seni Duydum" oyunu oynayın. Cihaz kafasındayken sevdiği oyunları başlatın, çıkardığı an oyunu durdurarak cihazın sesle ve eğlenceyle bağ kurmasını sağlayın.

BÖLÜM 6: İŞİTSEL BEYİN SAPI İMPLANTI (ABI) REHBERİ

İşitme siniri doğuştan gelişmemiş (koklear sinir aplazisi) veya salyangoz yapısı olmayan çocuklarda koklear implant yerine **İşitsel Beyin Sapi İmplantı (ABI)** uygulanır.

- **Teknoloji:** Sesi doğrudan beyin sapındaki koklear çekirdeklere ileten 12 elektrotlu palet kullanılır. Dış işlemcisi biyonik kulakla birebir aynıdır.

- **Ortak Cerrahi:** Operasyon KBB Cerrahisi ve Beyin Cerrahisi (Nöroşirürji) tarafından multidisipliner olarak gerçekleştirilir.
- **Yatış ve Eğitim:** Ortalama 1 hafta hastane takibi gerekir. Konuşma gelişimi daha fazla sabır ve yoğun İşitsel-Sözel Terapi (AVT) ister.

BÖLÜM 7: BÜROKRATİK SÜREÇLER VE REHABİLİTASYON STANDARTLARI

[DEVLET HASTANESİ] ---> ÇÖZGER RAPORU (ÖKGV Kodu ile)

|

[İLÇE MİLLİ EĞİTİM] ---> RAM RAPORU (Eğitsel Değerlendirme)

|

[ÖZEL EĞİTİM MERKEZİ] -> 2026 DESTEK EĞİTİMİ STANDARTLARI

ÇÖZGER ve 18 Yaş Geçişi

ÇÖZGER raporunda yüzde (%) yerine özel gereksinim düzeyi yer alır. İmplantlı çocuklarımıza **ÖKGV (Özel Koşul Gereksinimi Var)** derecesi verilir. Bu rapor 18 yaşında **Erişkin Engelli Raporuna** dönüşür ve genellikle **%52 engel oranı** verilir.

2026 Yılı Rehabilitasyon Ders Standartları:

- **Aylık Kontenjan:** Ayda **8 saat bireysel + 4 saat grup = Toplam 12 ders saati** tamamen devlet tarafından karşılanır.
- **Ders Süresi:** 1 ders saati **40 dakika ders + 10 dakika teneffüs (toplam 50 dakika)** şeklinde uygulanır.
- **Günlük Limit:** Çocukların zihinsel verimi için günde **en fazla 2 ders saati** alınabilir.

BÖLÜM 8: RAPORLAR, REÇETELER VE RESMİ DİLEKÇELER

1. Dış İşlemci ve Parça Yenileme

- **Dış İşlemci (5 Yıl Kuralı):** 5 yılda bir Sağlık Kurulu Raporu ve KBB e-Reçetesi ile SGK desteğiyle yenilenir.
- **Pil ve Kablo:** KBB uzmanının Medula sistemine yazacağı e-reçeteyle yetkili medikal

BÖLÜM 9: BİYONİK SORUNLAR VE ACİL DURUM REHBERİ (EYVAH!)

? Eyvah! Çocuğum İşitme Testini Geçemedi, Şimdi Ne Olacak?

Panik yapmayın. Taramadan kalmak kesin sağır demek değildir; kulakta sıvı veya kir olabilir. Vakit kaybetmeden bir KBB uzmanına ve Odyoloji merkezine başvurup ABR/BERA testi ile kesin tanıyı netleştirin.

? Eyvah! Çocuğum Hiç "Anne / Baba" Diyebilecek mi?

1-3-6 kuralına uyulur, ameliyat gecikmeden yapılır ve evde sürekli dil etkileşimi sürdürülürse çocuklarımız sadece konuşmakla kalmaz; şarkılar söyler, şiirler okur.

? Eyvah! Cihazımız Kayboldu, Ne Yapacağız?

1. Vakit kaybetmeden en yakın **Polis Merkezi veya Jandarma Karakoluna** giderek **"Kayıp / Buluntu Eşya Tutanağı"** tutturun.
2. Bu tutanakla birlikte Valilik, Kaymakamlık SYDV, Kızılay ve derneğimize resmi maddi destek başvurusunda bulunun.

? Eyvah! Çocuğuma MR (Emar) Çekilmesi Gerekliyor, Tehlikesi Var mı?

Koklear implant kullanıcıları MR çektirebilir. Ancak cihazın markasına göre **1.5 Tesla veya 3.0 Tesla uyumluluğu** kontrol edilmeli, çekim öncesi başa koruyucu kafa bandajı sarılmalı ve işlemci mutlaka çıkartılmalıdır.

BÖLÜM 10: SESSİZLİKTEN SESE İLHAM VEREN YAŞANMIŞ HİKAYELER

- **Ali'nin Hikayesi (Erken Tanı):** 1 aylıkken taranıp 12. ayda biyonik kulak ameliyatı oldu. Bugün ilkokul 2. sınıfta okul kürsüsünde şiirler okuyor.
- **Hamza'nın Hikayesi (ABI Başarısı):** İşitme siniri olmadan doğdu. Çift taraflı Beyin Sapı implantı (ABI) ile ses dünyasına girdi; bugün şarkılar söylüyor.
- **Elif'in Hikayesi (Cihaz Reddi Zaferi):** Ameliyat sonrası cihazı sürekli fırlatıyordu. Ailesinin "Seni Duydum" oyunları ve sabırla sabah gözünü açar açmaz cihazını arayan bir çocuğa dönüştü.

BİYONİK KULAKLI ÇOCUKLAR DERNEĞİ İLETİŞİM VE DESTEK

Tüm tıbbi, eğitsel ve hukuki süreçlerde aklınıza takılan her soru için derneğimizle iletişime geçebilirsiniz.

- **Web:** www.biyonikder.org.tr
- Mail: biyonik.der@gmail.com
- **Merkez:** Ankara / Türkiye